

Una breu síntesi sobre la sinodalitat

1. Què és la sinodalitat?: és “caminar junts” en Església, que així es manifesta com a Poble de Déu, el títol eclesial més citat al Concili Vaticà II. D'aquí, que el Sínode de Bisbes de l'octubre del 2023 sobre la sinodalitat amb el seu procés previ (diocesà: 2021-2022/continental 2022-2023) es tituli: Per una Església sinodal: comunió, participació i missió. Però com?
 - 1) Mirant la vida interna de l'Església, el “caminar junts” de la sinodalitat designa l'estil peculiar de viure i actuar eclesials, que inspira tots els àmbits de la vida cristiana (la celebració de l'Eucaristia, l'escolta de la Paraula de Déu, la fraternitat, la coresponsabilitat i pertinença a una associació o moviment laïcal...). Alhora, la sinodalitat també s'expressa de forma més específica en la participació en organismes eclesials concrets (consell pastoral diocesà, parroquial, presbiteral...). [Doc. prepa. N° 28].
 - 2) Mirant l'Església en el món, com a Poble de Déu que camina juntament i es relaciona amb la família humana sencera, cal tenir present el diàleg amb els creients d'altres religions, les persones allunyades de la fe, amb el món cultural, social, polític, econòmic, d'organitzacions no governamentals, moviments populars, minories de diversos tipus, pobres, exclosos, etc... [document preparatori, n° 29].
2. La pregunta fonamental a fer-se a les parròquies, a les comunitats, a les associacions i moviments..., a la diòcesi, per fer possible un gran “veure”, és:
 - A. Com realitzem avui aquest “caminar junts” que permet a l'Església anunciar l'Evangelí?
 - B. Quins passos l'Esperit ens invita per a créixer com Església sinodal? (DP, n° 2).

En els Fets els Apòstols es troben les bases bíbliques de la sinodalitat, tant a les narracions de la vida de l'Església primitiva (Fets 2 i 4), com a l'anomenat “Concili de Jerusalem” (Fets 15). És molt significatiu que sant Joan Crisòstom (s. IV) afirmi que “Església i sínode són sinònims”.

Cal tenir present que viure la sinodalitat, segons el papa Francesc, comporta exercir “el discerniment evangèlic com la mirada del deixeble missioner que s'alimenta a la llum i amb la força de l'Esperit Sant”, que així esdevé capaç de “reconèixer/veure, interpretar/jutjar, i elegir/actuar” (Evangelii gaudium 50s).

La sinodalitat comporta que tothom pugui col·laborar al discerniment evangèlic, aconsellant sobre les activitats pastorals pròpies (parròquia,

comunitat, diòcesi...). En aquest procés hi ha un treball comú de consulta i de cooperació que pertoca a tots, per arribar a la presa de decisió pastoral que pertoca al pastor.

L'aplicació de la sinodalitat exigeix superar algunes formes que expressen una comprensió no renovada per l'ecclesiològia de comunió. Com la concentració de la responsabilitat de la missió en el ministeri dels pastors; la insuficient estima de la vida consagrada i dels dons carismàtics; l'escassa valoració de l'aportació específica i qualificada en el seu àmbit de competència, dels fidels laics i entre aquests les dones. Per tot això cal una formació específica en la sinodalitat per tots els membres del Poble de Déu.

3. Com començar en una parròquia, en un grup, en una comunitat...?

Començar amb la pregunta fonamental inicial sobre la sinodalitat per aconseguir un gran "veure". També poden ajudar les deu pistes proposades: Els companys de camí; Escoltar; Prendre la Paraula; Celebrar; Corresponsables en la missió; Dialogar a l'Església i a la societat; amb altres confessions cristianes; Autoritat i participació; Discernir i decidir; i Formar-se en sinodalitat (DP.nº 30).

El papa Francesc sobre aquest Sínode i la consulta corresponent ha proclamat el seu preciós objectiu així; "La finalitat del Sínode i d'aquesta consulta no és produir documents sinó fer germinar somnis, suscitar profecies i visions, fer florir l'esperança, aprendre els uns dels altres i crear un imaginari positiu que il·lumini les ments, enardeixi els cors i doni força a les mans" (DP, nº 32) [cf. Aquest text al llibret –també en castellà- de S. Pié, La sinodalitat com a "caminar junts" en l'Església, CPL, Barcelon 2021, 60pp.].

Dr. Salvador Pié i Ninot

Professor emèrit d'Ecclesiològia a la Universitat Gregoriana i l'Ateneu Sant Pacià